ΑΡΑΠΑΚΗΣ:

● Ἴσως ὑπῆρχε συμφωνία μεταξύ Ἰωαννίδη-Τουρκίας ●

ΠΟΙΟΙ πρόδωσαν τήν Κύπρο ΠΟΙΟΙ ἔρριξαν τόν Ἰωαννίδη

Ο κ. ΠΕΤΡΟΣ ΑΡΑΠΑΚΗΣ γιὰ τὴν κοινὴ γνώμη εἶναι ἕνα μυστηριώδες πρόσωπο, ποὺ ἔγινε ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ ἐπὶ δικτατορίας Παπαδοπούλου, παραμένει ἐπὶ χούντας Ἰωαννίδη (ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἐπιτελείων), ἐπιβιώνει ἐπὶ κ. Καραμανλῆ. Στὴ κυπριακὴ τραγωδία παίζει τὸ ρόλο τοῦ μεσολαβητοῦ, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν ἐξαφανιστῆ καὶ διαπραγματεύεται μὲ τὸν Σίσκο τὴν κατάπαυση τοῦ πυρὸς στὴν Κύπρο. Στὴ μεταπολίτευση παίζει πρωταγωνιστικὸ ρόλο, τάσσεται ὑπὲρ τῆς λύσεως Καραμανλῆ καὶ μὲ ἀπόρρητη ἀναφορά του, πρὸς τὸν πρωθυπουργό, μόλις ἀποστρατεύεται, ἐξιστορεῖ τὰ γεγονότα ποὺ «ὡδήγησαν στὴν πολιτικὴ ἀλλαγή».

Ὁ κ. Πέτρος Ἀραπάκης συνεργάσθηκε στὴν ἑπταετία μὲ τὴ χούντα. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀλλαγή, ἡ χούντα ἄρχισε νὰ κατηγορῆ τὸν Ἀραπάκη «σὰν προδότη τῆς Κύπρου» καὶ σὰν «ἀχάριστο γιατὶ ἔρριξε τὸν Ἰωαννίδη χάριν τῶν πολιτικῶν». Τώρα, ὁ κ. Ἀραπάκης στὶς δύο συναντήσεις ποὺ εἶχα μαζί του παρουσιάσθηκε ἀπρόσμενα ἀποκαλυπτικὸς ἐναντίον:

1. Τῶν Ἀμερικανῶν
2. Τοῦ Ἰωαννίδη
3. Τῶν Μπονάνου, Γαλατσάνου, Παπανικολάου, Ἀνδρουτσόπουλου, Κυπραίου, Γκιζίκη καὶ ἄλλων.
4. Τῶν Α. Ποταμιάνου καὶ Κύρου (τῆς «Ἑστίας»).

Νὰ μιλάη γιὰ ἄγνωστα μέχρι στιγμῆς παρασκήνια, ν' ἀναφέρεται στὸν κ. Ἀβέρωφ.

Ὁ κ. Ἀραπάκης ἔχει μιλήσει πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴν μεταπολίτευση στοὺς δημοσιογράφους καὶ ἔχει πῆ ἀρκετά. Σήμερα ὅμως ξεσπαθώνει.

Ὡρισμένοι παράγοντες ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ κ. Ἀραπάκης εἶναι ἄνθρωπος τῶν Ἀμερικανῶν. Στὴ συνέντευξη, ποὺ μοῦ παραχώρησε τάχθηκε ἐναντίον τῶν Ἀμερικανῶν, λέγοντας:

1. Ὁ Ἰωαννίδης ἕνα μῆνα πρὶν ἀπὸ τὸ πραξικόπημα τῆς 25ης Νοεμβρίου εἶχε ἀποκαλύψει ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ τοῦ ζήτησαν νὰ ἀνατρέψη τὸν Παπαδόπουλο...
2. Δὲν ἀποκλείω οἱ Ἀμερικανοὶ νὰ ἔβαλαν τὸν Ἰωαννίδη νὰ κάνη τὸ πραξικόπημα ἐναντίον τοῦ Μακαρίου, ὅπως δὲν ἀποκλείω ὁ Ἰωαννίδης νὰ εἶχε συμφωνία μὲ τὴν Τουρκία.
3. Ὁ Ἰωαννίδης τὶς μέρες τῆς κρίσεως ἔλεγε ὅτι «τὸν ἐξηπάτησαν οἱ Ἀμερικανοί» καὶ λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν τουρκικὴ εἰσβολὴ φώναζε ὅτι «ἔχει διαβεβαιώσεις ἀπὸ τοὺς Ἀμερικάνους ὅτι δὲν θὰ γίνη ἐπεμβαση τῆς Τουρκίας στὴν Κύπρο».

Νέα στοιχεῖα γιὰ τὴν Κυπριακὴ τραγωδία καὶ τὴν μεταπολίτευση

Ἀριστερά: Ἡ ἡγεσία τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐπὶ Ἰωαννίδη, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς συχνὲς «Ἐκδηλώσεις» τῆς δικτατορίας. Διακρίνονται οἱ κ.κ. Γαλατσάνος, Ἀραπάκης, Μπονάνος καὶ Παπανικολάου ἀνάμεσα στοὺς ἐπιτελεῖς τους. Ὁ κ. Ἀραπάκης κατηγορεῖ τώρα μερικοὺς ὅτι ἔφθασαν ὡς τὴν προδοσία... Ὁπωσδήποτε, στὴν συνέντευξη, ποὺ παρατίθεται, ἀποκαλύπτει πολλὰ νέα στοιχεῖα γιὰ τὴν Κυπριακὴ Τραγωδία καὶ τὴν μεταπολίτευση. Ὡστόσο τὸ «μυστήριο - Ἀραπάκη» παραμένει κι' ἔπειτα ἀπὸ τὴν πεντάωρη συζήτηση ποὺ εἶχε μαζί του ὁ συνεργάτης μας κ. Σπύρος Καρατζαφέρης.

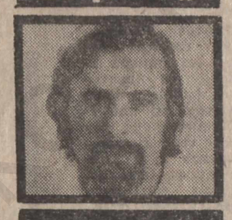

τοῦ Σπύρου ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ

Καραμανλῆς -'Αμερικάνοι

Κι' ἀκόμη, ὁ κ. Ἀραπάκης ἀποκάλυψε:

«Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἤθελαν τὴ λύση Καραμανλῆ. Δὲν ἤθελαν τὴν ἀλλαγή, δὲν τὴν περίμεναν. Ὅταν ὁ Κισσινγκερ μιλοῦσε γιὰ «ἀλλαγή» ἐννοοῦσε ἐμένα. Δηλαδή, ἐπειδὴ ὁ Σίσκο μιλοῦσε μὲ μένα, σκέφθηκε ὅτι εἶχα πάρει τὴν κατάσταση στὰ χέρια μου καὶ εἶχα καταργήσει τὸν Ἰωαννίδη. Ἡ λύση Καραμανλῆ τοὺς ζάφνισε. Νομίζω ὅτι ἤθελαν νὰ συνεχίσουν μὲ τὸ καθεστὼς Ἰωαννίδη γιὰ νὰ ὁλοκληρώσουν τὴ «λύση» τοῦ Κυπριακοῦ... Κι' ἂν ἔπεφτε ὁ Ἰωαννίδης δὲν ἤθελαν τὴ λύση ποὺ δόθηκε, Ἤθελαν γιὰ πρωθυπουργὸ τὸν κ. Ἀβέρωφ μαζὶ μὲ τὴν πολιτικὴ τῆς γεφύρας...»

Στὶς βολές του, κατὰ Ἀμερικανῶν, ὁ κ. Ἀραπάκης, πρόσθεσε:

«Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἔδειξαν καμμιὰ δυσαρέσκεια γιὰ τὴ «λύση» ποὺ ἤθελε νὰ δώσῃ ὁ Ἰωαννίδης στὴν Κύπρο. Ἔδειξαν εὐχαρίστηση. Ἀπ' αὐτὸ καὶ μόνο μπορεῖ κανεὶς νὰ βγάλη ἀσφαλῆ συμπεράσματα γιὰ τὸ ρόλο τῆς Ἀμερικῆς».

Ὁ κ. Ἀραπάκης στὶς πέντε συνολικὰ ὧρες ποὺ κουβέντιασε μαζί μου, ἦταν ψύχραιμος καὶ εὐγενής. Ψύχραιμα σὲ μιὰ στιγμή μοῦ εἶπε ἀναφερόμενος στὸν ἀμερικανικὸ ρόλο στὴν κυπριακὴ τραγωδία:

«Ὁ Ἰωαννίδης εἶχε προσωπικὲς ἐπαφὲς μὲ τὴν Ἀμερικὴ καὶ μὲ τοὺς ἐδῶ ἀνθρώπους της, οἱ ὁποῖοι τοῦ συνιστοῦσαν τὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο. Δύο ἄνθρωποι τῶν Ἀμερικανῶν ποὺ συζητοῦσαν συνέχεια μὲ τὸν Ἰωαννίδη τὸ πραξικόπημα ἦταν οἱ κ.κ. Α. Ποταμιάνος καὶ Κύρου. Καὶ οἱ δύο βρέθηκαν τὴ μέρα τοῦ πραξικοπήματος στὴν Κύπρο. Ἔχουν κι αὐτοὶ μεγάλη εὐθύνη γιὰ ὅ,τι ἔγινε...».

Ἀλλὰ καὶ τὰ σχέδια τῶν Τούρκων στὴν Κύπρο ἦταν γνωστὰ στοὺς Ἀμερικανούς. Λέει γι' αὐτὸ ὁ κ. Ἀραπάκης:

«Ὁ Σίσκο, μετὰ τὴν κατάπαυση τοῦ πυρὸς εἶπε στὸν διαμαρτυρόμενο Ἀνδρουτσόπουλο γιατί οἱ Τοῦρκοι παραβίαζαν τὴν ἐκεχειρία:

— Μὴν φοβᾶσθε. Οἱ Τοῦρκοι δὲν πρόκειται νὰ πάρουν τὴν Λευκωσία.

«Πῶς τὸ ἤξερε — θὰ ἀναρωτηθῆ ὁ κ. Ἀραπάκης...»

Στὶς πέντε ὧρες τῆς συνομιλίας μας (στὶς τέσσερες δούλευε τὸ μαγνητόφωνο) ὁ κ. Ἀραπάκης μοῦ εἶπε καὶ γνωστὰ πράγματα. Μεταφέροντας τὴ συνέντευξη θὰ ἀπαλείψω ἢ θὰ περιορίσω τὰ γνωστὰ καὶ θὰ φωτίσω τὰ καινούργια, χωρίζοντάς τα σὲ κεφάλαια:

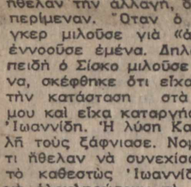

Πῶς ἡ Κύπρος προδόθηκε

Ὁ κ. Ἀραπάκης ἀνεπιφύλακτα δέχεται ὅτι ὁ Ἰωαννίδης ὑπῆρξε ὁ ἀρχιπροδότης μὲ συνεργάτες στὴν προδοσία τοὺς Γκιζίκη, Μπονάνο, Γαλατσάνο, Ἀνδρουτσόπουλο, Κυπραίο. Ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν ὑπογράψει καὶ κάποιο χαρτί, ποὺ μαρτυρεῖ τὴν προδοσία τους. Ὁ Ἰωαννίδης δὲν ἔχει ὑπογράψει τίποτε. Τὸν καίει, ὅμως, ἡ μαρτυρία Ἀραπάκη.

Ἀραπάκης: Τὰ ὅσα θὰ σᾶς πῶ τὰ ἔχω καταθέσει καὶ στὸν ταξίαρχο δικαστικοῦ κ. Μπέλκα ποὺ εἶχε ἀρχίσει τὴν ἀνάκριση γιὰ τὴν προδοσία καὶ σταμάτησε μετὰ τὴν ἀπόφαση τῆς Βουλῆς. Ὁ Ἰωαννίδης, μετὰ ἀπὸ ἐπαφές του μὲ ξένους καὶ Ἕλληνες ἀποφάσισε νὰ κάνη πραξικόπημα στὴν Κύπρο καὶ νὰ δολοφονήση τὸν Μακάριο. Τὸ ἀποφάσισε τὸν Μάϊο τοῦ 1974. Λίγο ἀργότερα πείθει τοὺς Γκιζίκη, Μπονάνο καὶ Γαλατσάνο, οἱ ὁποῖοι δίνουν τὶς ἐντολὲς καὶ ὑπογράφουν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ἐνῶ αὐτός, ὡς συνήθως μένει ἀόρατος. στὶς 2 Ἰουλίου, ὅμως, γίνεται ὁρατός. Ὁ Μπονάνος ἔχει καλέσει τοὺς ταξίαρχον Γεωργίτση καὶ συνταγματάρχη Κομπόκη ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ τὸν ταξίαρχο Κονδύλη ἀπὸ τὴν Βόρ. Ἑλλάδα, ἀλλὰ γνώστη τῶν κυπριακῶν θεμάτων καὶ τοὺς δίνει τὴν μοιραία ἐντολή:

Μπονάνος: Στὶς 15 Ἰουλίου θὰ κάνετε πραξικόπημα στὴν Κύπρο καὶ νὰ δολοφονήσετε τὸν παπᾶ...

Στὴν «ἐντολὴ» ποὺ δίνει ὁ Μπονάνος παρίσταται καὶ ὁ Ἰωαννίδης. Ὁ Γεωργίτσης φέρει ἀντιρρήσεις, ὡς πρὸς τὸ χρόνο πραγματοποιήσεως τοῦ πραξικοπήματος. Ζητεῖ μιὰ μικρὴ ἀναβολὴ γιὰ νὰ προετοιμαστῆ. Ὁ Ἰωαννίδης ἐπεμβαίνει καὶ λέει: «Θὰ γίνη ὁπωσδήποτε στὶς 15 Ἰουλίου...». Οἱ ἀξιωματικοὶ φεύγουν γιὰ τὴν Κύπρο καὶ στὶς 6 τοῦ Ἰουλίου στέλνουν τὸν ταγματάρχη Κοντώση στὸν Μπονάνο καὶ ζητοῦν καὶ πάλι τὴν ἀναβολὴ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ πραξικοπήματος. Ἡ αἴτησή τους ἀπεκρούσθη ἐκ νέου καὶ ὁ Κοντώσης ἐπιστρέφει στὴν Κύπρο, ἔχοντας ἀποστηθήσῃ τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς πραξικοπηματικῆς κυβερνήσεως καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ διαγγέλματος ποὺ θὰ ἐξεφωνεῖτο!

Ὁ κ. Ἀραπάκης, ἀφοῦ κατ' ἐπαναλήψη λέει ὅτι «ὁ ναυτικὸς διοικητὴς Κύπρου ἀντιπλοίαρχος Παπαγιάννης οὐδέποτε τὸν ἐνημέρωσε γιὰ τὶς σχετικὲς διαταγὲς ποὺ ἔλαβε γιὰ τὸ πραξικόπημα ἀπὸ Ἰωαννίδη», μίλησε γιὰ «τὴν σύσκεψη φιάσκο τοῦ ἑλληνικοῦ Πενταγώνου» γιὰ νὰ ἐξαπατηθῆ ὁ Μακάριος:

«Στὶς 13 Ἰουλίου, ἡμέρα Σάββατο, στὶς 12 τὸ μεσημέρι καλοῦνται οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἐπιτελείων στὸ γραφεῖο τοῦ Μπονάνου. Βρίσκονται ἐκεῖ διάφοροι ἐπιτελεῖς τοῦ ἀρχηγείου Ε.Δ. καὶ ὁ Ντενίτσης ἀπὸ τὴν Κύπρο. Δὲν ἤξερα τὸ θέμα τῆς συζητήσεως καὶ μᾶς εἶπε ὁ Μπονάνος νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ Κυπριακό — τὴν πρόταση Μακαρίου νὰ ἀποσύρουμε τοὺς Ἕλληνες ἀξιωματικοὺς τῆς Ἐθνοφρουρᾶς. Ἀντέδρασα, λέγοντας ὅτι ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ἀρμοδιότητα καὶ ἡ σύσκεψη ἀνεβλήθη γιὰ τὴν Δευτέρα, δῆθεν. Καὶ ἀνεβλήθη γιὰ νὰ μὴν ἀποκαλυφθῆ τὸ φιάσκο. Ἦταν μιὰ σύσκεψη παρωδία γιὰ νὰ παραπλανηθῆ ὁ Μακάριος...».

Ὁ τότε ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ, ἰσχυρίζεται ὅτι «δὲν γνώριζε τίποτε γιὰ τὸ πραξικόπημα καὶ τὸ ἔμαθε μετὰ τὴν ἐκδήλωσή του» καὶ περιγράφει πῶς ἔστειλε καὶ γιατί ἀπέσυρε τὰ ὑποβρύχια:

«Στὶς 19 Ἰουλίου φοβούμενος ἐπιδείνωση τῆς κατάστασεως χωρὶς διαταγὴ στέλνω κοντὰ στὴν Κύπρο τρία ὑποβρύχια, ἐνῶ στὸ ἀρχηγεῖο Ε.Δ. μᾶς βεβαίωναν ὅτι:

«Οἱ Τοῦρκοι δὲν πρόκειται νὰ ἐπέμβουν καὶ ὁ Ἰωαννίδης ἔλεγε ὅτι περὶ αὐτοῦ ἐχει ὑποσχέσεις ξένων (Ἀμερικανῶν).

»Μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἡ πεποίθησή τους καὶ σχημάτισα τὴ γνώμη ὅτι ὁ Ἰωαννίδης εἶχε ἐπαφὲς μὲ ξένους καὶ τοῦ εἶχαν δώσει διαβεβαιώσεις...»

Ὁ κ. Ἀραπάκης ἀμέσως μετὰ τὴν τουρκικὴ εἰσβολὴ ἀπέσυρε τὰ ὑποβρύχια καὶ ἡ ἐνέργειά του αὐτὴ χαρακτηρίζεται, τώρα, ἀπὸ τὸν Ἰωαννίδη σὰν προδοσία. Ὁ συνήγορος τοῦ δικτάτορα Γ. Ἀλφαντάκης σὲ μηνυτήριο ἀναφορά του ἀποκαλεῖ τὸν Ἀραπάκη προδότη καὶ ζητεῖ τὴν τιμωρία του. Ὁ τότε ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ, λέει γιὰ ὅλα αὐτά:

— Τὰ ἀπέσυρα μετὰ ἀπὸ ἐντολὴ τοῦ Μπονάνου, παρουσία τοῦ Ἰωαννίδη, ὅταν ὁ τελευταῖος διέταξε πόλεμο μὲ τὴν Τουρκία καὶ χρειαζόντουσαν τὰ ὑποβρύχια στὸ Αἰγαῖο, γιατὶ ὁ ἀντικειμενικὸς στόχος τῶν Τούρκων εἶναι τὸ Αἰγαῖον καὶ τὰ νησιά...

Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ὁ κ. Ἀραπάκης δὲν ἀποκλείει μυστικὴ συμφωνία του μὲ τὴν Ἄγκυρα.

Οἱ ἐπαφὲς τοῦ Ἰωαννίδη

Ἐδῶ ὁ κ. Ἀραπάκης κάνει ἕνα «φλάς - μπάκ» καὶ ἐξιστορεῖ λεπτομέρειες ἀπὸ τὶς μυστικὲς συσκέψεις τῶν δραματικῶν ἐκείνων ἡμερῶν, ποὺ ἡ χούντα ἔπαιζε κορώνα - γράμματα τὴν τύχη τῆς χώρας:

«Τὸ πρωῒ — γύρω στὶς 8 — τῆς 21ης Ἰουλίου στὸ γραφεῖο τοῦ Γκιζίκη, παρουσία Ἰωαννίδη, Μπονάνου καὶ Ἀνδρουτσόπουλου ἀποφασίζεται ἡ κήρυξις πολέμου ἐναντίον τῆς Τουρκίας. Τὴν ἐντολή, πόλεμο μὲ τὴν Τουρκία, τὴν ἔδωσε ὁ Ἰωαννίδης. Στὶς 9.30΄ στὸ Πεντάγωνο ὁ Μπονάνος μᾶς ἀνακοινώνει (στοὺς τρεῖς ἀρχηγοὺς Παπανικολάου, Ἀραπάκη καὶ Γαλατσάνο) τὴν ἀπόφαση κηρύξεως πολέμου μὲ τὴν Τουρκία. Ἔχασα νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ Ἰωαννίδης πρὶν διατάξη τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου, εἶχε συνεργασία μὲ τοὺς μικροὺς ἀξιωματικούς κ' ἐκεῖ ἀποφασίσθηκε ὁ πόλεμος... Μόλις ὁ Μπονάνος μᾶς ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφαση κηρύξεως πολέμου ὁ Παπανικολάου τῆς Ἀεροπορίας δέχθηκε καὶ εἶπε «ἡ Ἀεροπορία εἶναι ἕτοιμη»! Ἐγὼ ἀντέδρασα καὶ εἶπα ὅτι δὲν εἶμαι ἕτοιμος καὶ ὑπενθύμισα στὸν Παπανικολάου ὅτι λίγες μέρες πρὶν μᾶς ἔλεγε ὅτι ἡ Ἀεροπορία δὲν εἶναι ἕτοιμη γιὰ πόλεμο. Ὁ Γαλατσάνος εἶπε κι αὐτὸς ὅτι ὁ στρατὸς ἦταν ἀνέτοιμος» καὶ ἐγὼ συμπλήρωσα:

— Τὸ Ναυτικὸ εἶναι ἕτοιμο ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς ὑφαλοκρηπῖδος, ἀλλὰ θεωρῶ ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι δυνατὸν νὰ ὁδηγήση τὴ Χώρα σὲ ἐθνικὲς περιπέτειες...

Καὶ συμπληρώνει, κάνοντας μιὰ παρένθεση στὴν ἀφήγησή του: «Ἂν γινόταν τότε πόλεμος θὰ παθαίναμε πανωλεθρία Οἱ Τοῦρκοι θὰ μᾶς ἔπαιρναν τὴν Θεσσαλονίκη. Νὰ φανταστῆτε ὅτι στὶς 22 Ἰουλίου πῆγε στὸν Ἕβρο μὲ ἐλικόπτερο ὁ Μπονάνος καὶ δὲν εἶχαν ρίξει τὸ ναρκοπέδιο ποὺ εἶναι στοιχειώδες μέσον Ἀμύνης. Ἀκόμη καὶ οἱ δυόμισυ μεραρχίες καὶ 350 ἅρματα, τὰ ὁποῖα λένε, μετὰ ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες μπόρεσαν νὰ συγκεντρωθοῦν στὸν Ἕβρο. Ἀντίθετα οἱ Τοῦρκοι εἶχαν 1500 ἅρματα καὶ ἑπτὰ μεραρχίες ἀπέναντι. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ὑφίστατο μιὰ ἐθνικὴ συμφορὰ ἄνευ προηγουμένου...

Συνεχίζοντας τὴν ἀφήγησή του γιὰ τὶς συσκέψεις ὁ ἀντιναύαρχος συμπληρώνει μετὰ τὴν παρένθεση:

«Ὁ Μπονάνος μόλις μᾶς ἄκουσε ἐπιφυλάχθηκε καὶ τ' ἀπόγευμα τῆς ἴδιας μέρας κληθήκαμε ὅλοι στὸ γραφεῖο τοῦ Γκιζίκη, ὅπου μᾶς ἀνέμενε ὁ ταξίαρχος Ἰωαννίδης. Σὲ λίγο ἦλθε ὁ Ἀνδρουτσόπουλος. Καὶ οἱ τέσσερις ἀρχηγοὶ τώρα ἀντιδράσαμε καὶ ὁ Ἰωαννίδης μαζὶ μὲ τὸν Γκιζίκη, δέχθηκαν νὰ μὴν κηρυχθῆ ὁ πόλεμος, ἀλλὰ ἐπρότειναν:

«Νὰ σταλοῦν ἀεροσκάφη καὶ ἐνισχύσεις διὰ θαλάσσης στὴν Κύπρο»...

Οἱ ἀρχηγοὶ ὑπεστήριξαν ὅτι «ὁ ἀριθμὸς τῶν μαχητικῶν ἀεροσκαφῶν θὰ ἦταν κατ' ἀρχὴν μικρὸς καὶ μετὰ ἀπὸ ὀλιγόλεπτη παραμονὴ πάνω ἀπὸ τὴν Κύπρο θὰ ἔπρεπε ἢ νὰ ἐγκαταλειφθοῦν ἀπὸ τοὺς πιλότους ἢ νὰ προσγειωθοῦν σὲ γειτονικὰ ἀεροδρόμια. Καὶ ἡ διὰ θαλάσσης βοήθεια, χωρὶς ἀεροπορικὴ κάλυψη, θὰ ὑφίστατο σοβαρότατες ἀπώλειες».

«Τελικά — συνέχισε ὁ κ. Ἀραπάκης — οἱ ἀπόψεις μας ἔγιναν δεκτὲς καὶ ἀπὸ τὸν Ἰωαννίδη καὶ ἀπὸ τὸν Γκιζίκη καὶ ἀποφασίσθηκε τὴ νύχτα 21 πρὸς 22 Ἰουλίου ἡ μεταφορὰ ἑνὸς τάγματος καταδρομῶν μὲ 15 μεταφορικὰ ἀεροσκάφη».

Μιλώντας γιὰ τὴν προδοσία τοῦ Ἰωαννίδη ὁ κ. Ἀραπάκης, ἔπλεξε πολλὲς φορὲς τὸ ἐγκώμιο τοῦ Μακαρίου (εἶναι ὁ μόνος ποὺ μποροῦσε νὰ ἐγγυηθῆ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς νήσου, εἶπε), καὶ χαρακτήρισε τὴν ἐνέργεια τοῦ Ἰωαννίδη «βλακώδη» καὶ «ἐγκληματική», καὶ πρόσθεσε:

«Ἀλλά, ἀφοῦ ἀποφάσισε νὰ κάνη τὸ πραξικόπημα, ἔπρεπε νὰ μεταφέρη μονάδες ἐκεῖ, ὥστε νὰ προλάθη τὴν τουρκικὴ εἰσβολή. Αὐτός, ὅμως, βλέπετε εἶχε τὶς διαβεβαιώσεις τῶν ξένων καὶ ἄφησε τὸ νησὶ ἀκάλυπτο...».

Καρατζαφέρης: Δηλαδὴ εἶχε τὸ ὀκέῦ τῆς Ἀμερικῆς στὸ ἔγκλημά του;

Ἀραπάκης: Αὐτὸ βγαίνει, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἔγγραφα στοιχεῖα...

Καρατζαφέρης: Ὁ Ἰωαννίδης ἦταν ἐντολοδόχος τῆς Ἀμερικῆς ναί ἢ ὄχι κ. Ἀραπάκη; Ἂς μιλήσουμε μ' ἀνοιχτὰ χαρτιά...

Ἀραπάκης: Εἶχε ἐνθαρρύνσεις ἀπὸ πολλὲς πηγές. Ἡ μιὰ πηγὴ ἦταν ξένη. Οἱ ἄλλες ἦταν ἑλληνικές, συνεργαζόμενες μὲ τὴν Ἀμερικὴ, καὶ ἤθελαν νὰ βγάλουν τὸν Μακάριο ἀπὸ τὴ μέση. Τὸ πραξικόπημα ἦταν ὁ συνδυασμὸς ὅλων αὐτῶν τῶν παρεμβάσεων.

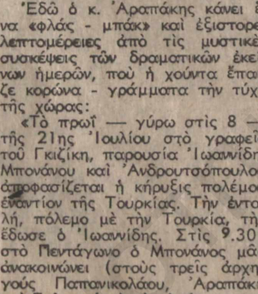

Α. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ: Οἱ δεσμοί του μὲ τοὺς Ἀμερικανούς, ἐπιβεβαιώνονται τώρα ἀπὸ τὸν κ. Ἀραπάκη.

Σ' ἄλλες ἐρωτήσεις ποὺ τοῦ ὑπέβαλα ὁ κ. Ἀραπάκης, εἶπε:

«Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν περίμεναν τὴ λύση Καραμανλῆ. Τοὺς τὴν ἔφερα. Δὲν περίμεναν ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ θὰ ἔβγαιναν καὶ θὰ ἐνεργοῦσαν ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸν Ἰωαννίδη. Αὐτὸ ὁμολογῶ δὲν τὸ περίμεναν... Περίμεναν ὅτι ὁ Ἰωαννίδης θὰ ἐνεργοῦσε... Δὲν μποροῦσαν νὰ φανταστοῦν ὅτι θὰ ἐρχόταν κάποια στιγμὴ καὶ θὰ ἔβγαινε ἔκτὸς ὁ Ἰωαννίδης καὶ θ' ἀνέπτυσσαν πρωτοβουλίες οἱ ἀρχηγοί. Αὐτὸ τοὺς αἰφνιδίασε καὶ ὅταν ὁ Κισσιγκερ μιλοῦσε γιὰ ἀλλαγὴ τὴν νύκτα τῆς 21ης πρὸς 22α εἶχαι διότι συζητοῦσε μαζί μου τὴν κατάπαυση τοῦ πυρός.

» Ἔδωσα λύσεις ἀντίθετες πρὸς τὶς ἐπιθυμίες τῶν Ἀμερικανῶν. Ὅταν συζητοῦσα γιὰ τὴν κατάπαυση τοῦ πυρὸς ὁ Κισσιγκερ δὲν ἤθελε νὰ ἀνακοινώση ἡ Ἀμερικὴ τὴν ἐκεχειρία. Ἤθελε νὰ μείνη σὲ δεύτερο πλάνο. Ἀπείλησα νὰ διακόψω τὶς συζητήσεις κ' ἔτσι ὑποχώρησε. Δὲν μποροῦσαν νὰ φανταστοῦν τὴν ἀλλαγὴ ποὺ τόσο αἰφνίδια ἦλθε. Δὲν ἤθελαν τὴν ἐπαναφορά, πιστεύω, τοῦ κ. Καραμανλῆ, ποὺ ἐγὼ τόσο ἤθελα...

» Εἶναι ἀπορίας ἄξιον γιατὶ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀντέδρασε ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἀποβατικῆς ἐνεργείας τῶν Τούρκων καὶ οἱ δυνάμεις τῆς Κύπρου εἶχαν διαλυθῆ μετὰ τὸν ἐμφύλιο. Ἀρνήθηκαν νὰ στείλουμε δυνάμεις τὸ πρώτο πενθήμερον, 15—20 Ἰουλίου. Δὲν πίστευε, ὅπως ἔλεγε ὅτι θὰ εἰσβάλουν οἱ Τοῦρκοι. Εἶναι πιθανὸν νὰ ἦταν στὴ συμφωνία· ν' ἀφήση τοὺς Τούρκους νὰ ποτήσουν...

» Ἐγὼ ἔκανα τὴν ἀλλαγή, ματαίωσα τὸν πόλεμο μὲ τὴν Τουρκία καὶ πέτυχα τὴν κατάπαυση τοῦ πυρός στὴν Κύπρο μὲ τὶς συνομιλίες μου μὲ τὸν Σίσκο, ὁ ὁποῖος μὲ βρῆκε μέσω τοῦ Ἀμερικανοῦ συνταγματάρχη Μπάαντερ, ποὺ ἦταν σύνδεσμος ἀμερικανικῆς πρεσβείας καὶ ἑλληνικοῦ ἀρχηγείου Ε.Δ...

Ὁ κ. Ἀραπάκης ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ κατάπαυση τοῦ πυρὸς ἦταν μεγάλη ἐπιτυχία του, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ δική του ἀφήγηση βγαίνει ὅτι τὴν κατάπαυση τὴν ἤθελαν πάρα πολὺ οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί. Ἔτσι, ὅταν ὁ κ. Ἀραπάκης ποὺ ἀνέπτυξε πολλὲς φορὲς τοὺς ἰσχυρισμούς του γιὰ τὴν κατάπαυση τοῦ πυρὸς (δὲν ἔπρεπε νὰ καταλάβουν τὶς ἀδυναμίες μας οἱ Τοῦρκοι, εἶπε — σὰν νὰ μὴν τὶς ἤξεραν), τὸν ρώτησα:

— Στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ λέγουν ὅτι ἡ κατάπαυση τοῦ πυρὸς εὐνόησε τοὺς Τούρκους ἀφάντάστα γιατὶ τοὺς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ κάνουν προγεφύρωμα καὶ νὰ ἀποβιβάσουν μὲ ἀσφάλεια τὰ ἅρματα καὶ τὶς 40.000 στρατοῦ. Ὅτι κ' ἐδῶ οἱ Ἀμερικάνοι μᾶς πρόδωσαν. Ἐσεῖς τί λέτε;

Ὁ κ. Ἀραπάκης ἐπέμενε στὶς ἀπόψεις του...

Τὸ ἴδιο εἶπε καὶ ὁ Γαλατσάνος, ἀλλὰ τοὺς εἶπα:

— Κύριοι δὲν πρέπει νὰ παραιτηθῆτε τώρα γιατὶ πρέπει νὰ ἐμφανισθοῦμε ἑνωμένοι μπροστὰ στὸ Λαό, διότι θὰ νομίζουν ὅτι διασπασθήκαμε καὶ ἴσως ἀποτύχουμε...

Κατόπιν αὐτοῦ ἀπέσυραν τὶς παραιτήσεις τους καὶ κάλεσαν τὸν Ἰωαννίδη, ὁ ὁποῖος ἐνεφανίσθη στὶς 9 τὸ πρωΐ. Τοῦ εἴπαμε τὴν ἀπόφασή μας γιὰ τὴν ἀλλαγὴ κ' ἐκεῖνος μᾶς ἀπάντησε:

Ἰωαννίδης: Κύριοι, ἐγὼ δὲν συμφωνῶ, ἔχω διαφορετικὲς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ ἀφοῦ εἶσθε καὶ οἱ πέντε σύμφωνοι, ἐγὼ ἀποσύρομαι καὶ ζητῶ δυὸ μέρες ἄδεια ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ Στρατοῦ...

» Ἐπειδὴ φοβηθήκαμε ὅτι θὰ ἀντιδράση, ὁ Γκιζίκης καὶ ὁ Μπονάνος τοῦ ζήτησαν νὰ ὑποσχεθῆ ὅτι δὲν θὰ κινηθῆ ἐναντίον μας. Τὸ ὑπεσχέθη καὶ ὁ Γκιζίκης τοῦ εἶπε:

— Πήγαινε νὰ εἰδοποιήσης τὸν Ἀνδρουτσόπουλο ὅτι τελεῖ ὑπὸ παραίτηση...

»Μετὰ ὁ ἰδιαίτερος τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας συνταγματάρχης Μπραδάκος εἰδοποίησε τοὺς πολιτικοὺς τηλεφωνικῶς νὰ ἔλθουν τὸ μεσημέρι στὸ γραφεῖο τοῦ Γκιζίκη, ὁ ὁποῖος ὅταν ἔφθασαν τοὺς ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφαση τῶν ἀρχηγῶν γιὰ πολιτικοποίηση καὶ πρόσθεσε:

— Ἂν δὲν ἔχετε ἀντίρρηση νὰ διατηρηθοῦν τὰ ὑπουργεῖα Δημ. Τάξεως, Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Ἐσωτερικῶν στοὺς στρατιωτικούς...

«Οἱ κ.κ. Κανελλόπουλος καὶ Μαῦρος τὸν ἀπέκρουσαν καὶ ὁ Γκιζίκης τὸ ἀπέσυρε καὶ εἶπε ὅτι «δὲν ἀποτελεῖ ὅρο